

सूचनाको हक सम्बन्धी ऐन, २०६४ को दफा ५ को उपदफा (३) अनुसारको प्रयोजनको लागि भन्सार वभागसँग सम्बन्धित २०७२ श्रावण देखि असोज सम्मका सूचनाहरू उक्त दफा ५ को उपदफा (४) बमोजिम अद्यावधक गरी प्रकाशन गरिएको छ ।

(क) निकायको स्वरूप र प्रकृति:- नेपाल सरकारको कार्य सञ्चालनको लागि नेपाल सरकार (कार्य बभाजन) नियमावली २०६९ बमोजिम स्थापित २७ वटा मन्त्रालयहरू मध्ये अर्थ मन्त्रालय अन्तर्गत रही राजस्व प्रशासन क्षेत्रसँग सम्बद्ध कार्य गर्ने बभागीयस्तरको निकायको रूपमा भन्सार वभाग क्रिया शल रहेको छ ।

(ख) निकायको काम, कर्तव्य र अधिकार:- भन्सार वभागको काम, कर्तव्य र अधिकार देहाय अनुसार तोकेका छन् :-

- भन्सार प्रशासनसँग सम्बद्ध वषयहरूमा नीति तर्जुमा गरी अर्थ मन्त्रालयमा सफारिस गर्ने ।
- नेपाल सरकारले नेपाल राजपत्रमा सूचना प्रकाशन गरे बमोजिमका व्यक्तिहरूले बैंक जमानत, सोही सूचनामा तोकेबमोजिम मालवस्तुमा महसुल छुट सुवधा अन्तर्गत पैठारी गर्ने सुवधा प्रदान गर्ने ।
- आयात निर्यातलाई व्यवस्थित गरी व्यापार सहजीकरण गर्ने ।
- भन्सार सुधार तथा आधुनिकीकरणका निम्ति योजना तथा कार्यक्रम तर्जुमा गरी कार्यान्वयन गर्ने गराउने, इन्टे लजेन्स तथा जोखिम व्यवस्थापन मार्फत राजस्व परिचालनलाई सुरक्षित बनाउने, अवैध व्यापार नियन्त्रण गर्ने ।
- निषेधित एवम् प्रतिबन्धित मालवस्तु ओसारपसार निगरानी गरी समाजलाई सुरक्षित बनाउने ।
- मातहतका कार्यालयहरूको नियमित अनुगमन गरी सेवाप्रवाहलाई प्रभावकारी बनाउने ।
- कर्मचारीहरूको मनोबल अभावृद्ध एवम् सदाचार पद्धतिको विकासमा ध्यान दिने ।
- वद्यमान ऐन कानून अनुरूप समूचित राजस्व सङ्कलन गर्ने ।
- वण्डेड वेयरहाउसको सुवधा प्रदान तथा नवकरण गर्ने ।
- भन्सार एजेन्टको इजाजतपत्र प्रदान तथा नवकरण गर्ने ।
- भन्सार राजस्व लक्ष्य अनुसार संकलन गर्ने ।

- भन्सार कार्यालयहरूमा आवश्यक बजेट उपलब्ध गराउने ।
- बढुवा नयाँ भर्ना बाहेक जनशक्ति व्यवस्थापन गर्ने ।
- स्वेदशी ता लममा मनोनयन गर्ने, वदेशी ता लम मनोनयनको ला ग सफारिस गर्ने ।
- जिन्सी निरीक्षण र व्यवस्थापन गर्ने ।
- वभाग तथा कार्यालयहरूको बजेट तर्जुमा, निकास र वाँडफाँड गर्ने ।
- बजेट खर्च तथा अनुगमन गर्ने ।
- केन्द्रीय हिसाव राख्न आ र्थक ववरण तयार गर्न र म.ले.प. गराउने ।
- वेरुजु फछ्योर्ट गर्ने गराउने ।
- स्थानीय भन्सार कार्यालयको निय मत अनुगमन/निरीक्षण गर्ने ।
- भन्सार एजेन्टको नियुक्ति न वकरण तथा अनुगमन गर्ने ।
- वश्व भन्सार संगठन सत आवश्यक सूचना प्रवाह गर्ने ।
- बैंक ग्यारेन्टीको अनुगमन गर्ने ।
- कारोवार मुल्यको अनुगमन गर्ने र कार्यालयलाई मूल्यांकनको तथ्यांक उपलब्ध गराउने ।
- स्थानीय भन्सार नाकाहरूवाट निर्धारण गरेका कारोवार मूल्यांकनको वश्लेषण गर्ने ।
- मूल्यांकन सम्बन्धी पुनरावलोकन गर्ने ।
- छनौटको आधारमा Post Clearance Audit (PCA) गराउने ।
- भन्सार सूचना प्रणाली (ASYCUDA) वस्तार कार्यान्वयन र अनुगमन गर्ने ।
- भन्सार प्रशासनलाई यान्त्रिकरण तथा आधुनिकीकरण गर्ने योजना वनाउने ।
- वद्युतीय संचार प्रणाली प्रभावकारी रुपमा वकास गराउने ।
- राजस्वको दैनिक, मा सक तथा वा र्षक असूली अ भलेख अद्याव धक गर्ने, तथ्यांक प्रशोधन तथा वश्लेषण गर्ने ।
- वा र्षक रुपमा वैदे शक व्यापारको वस्तुगत तथ्यांक ववरण तयार गर्ने ।
- द्ध वधा परेका वस्तुहरूको राष्ट्रिय तथा अन्तर्राष्ट्रिय परामर्शवाट वर्गीकरणको टुंगो लगाउने ।
- भन्सार दरवन्दी संशोधनको प्रारम्भिक प्रस्ताव तयार गर्ने र निर्णय भएपछि दरवन्दी पुस्तिका प्रका शत गर्ने ।
- कानून वमोजिम भन्सार महसुल छुट दिने ।

- भन्सार कार्यालयहरू निरीक्षण तथा अनुगमन गरी सुधारका निम्ती कार्ययोजना बनाई लागू गर्ने ।
- व भन्न क समको रासायनिक पदार्थ र अन्य वस्तुहरूको नमूना परीक्षण गरी वर्गीकरणको निर्णय गर्ने ।
- भन्सार प्रशासनसँग सम्वन्धीत उजुरीको आवश्यक फछ्यौट गर्ने ।

(ग) निकायमा रहने कर्मचारी संख्या र कार्य ववरण:-

कर्मचारी संख्या:

- रा.प. प्रथम श्रेणी (प्रशासन) पद संख्या ३
- रा.प. द्वितीय श्रेणी (राजस्व) पद संख्या ६
- रा.प. द्वितीय श्रेणी (प्रशासन) पद संख्या १
- रा.प. द्वितीय श्रेणी (लेखा) पद संख्या १
- रा.प. द्वितीय श्रेणी (के मष्ट्री) पद संख्या १
- रा.प. द्वितीय श्रेणी (आ र्थक योजना तथा तथ्यांक) पद संख्या १
- रा.प. द्वितीय श्रेणी (व वध) पद संख्या २
- रा.प. तृतीय श्रेणी (राजस्व) पद संख्या २१
- रा.प. तृतीय श्रेणी (सा.प्र.) पद संख्या २
- रा.प. तृतीय श्रेणी (व वध) पद संख्या ११
- रा.प. तृतीय श्रेणी (इन्जि कम्प्यू) पद संख्या ३
- रा.प. तृतीय श्रेणी (लेखा) पद संख्या १
- रा.प. तृतीय श्रेणी (आ र्थक योजना तथा तथ्यांक) पद संख्या २
- रा.प. तृतीय श्रेणी (कानून) पद संख्या १
- रा.प. तृतीय श्रेणी (के मष्ट) पद संख्या ३
- माइक्रोबायोलोजिष्ट (सेवा करार) पद संख्या १
- रा.प.अ. प्रथम श्रेणी (राजस्व) पद संख्या २८
- रा.प.अ. प्रथम श्रेणी (लेखा) पद संख्या २
- रा.प.अ. प्रथम श्रेणी (व वध) पद संख्या २

- रा.प.अ. प्रथम श्रेणी (के मष्टी) पद संख्या २
- रा.प.अ. प्रथम श्रेणी (सा.प्र.) पद संख्या १
- रा.प.अ. प्रथम श्रेणी (सा.प्र.) टाइ पष्ट पद संख्या ४
- रा.प.अ. प्रथम श्रेणी (आ र्थक योजना तथा तथ्यांक) भ.स.नि. पद संख्या १
- रा.प.अ. द्वितीय श्रेणी (इलेक्ट्रि सयन) पद संख्या १
- रा.प.अ. द्वितीय श्रेणी (अ.ल्या.टे.) पद संख्या १
- हलुका सवारी चालक पद संख्या १०
- ल्याब व्याई (सेवा करार) पद संख्या १
- कार्यालय सहयोगी पद संख्या २०
- स्वीपर पद संख्या २

कूल जम्मा १३५

(ड) सम्पादन गरेको कामको ववरण:-

- वण्डेड वेयर हाउस सु वधाको ला ग नयाँ इजाजतपत्र प्रदान गरिएको सङ्ख्या-४ वटा ।
- वण्डेड वेयर हाउस सु वधाको ला ग इजाजतपत्र न वकरण गरिएको सङ्ख्या -१५ वटा ।
- भन्सार एजेन्ट इजाजतपत्र न वकरण गरिएको सङ्ख्या -१२ वटा ।
- Hot line, Hello सरकार लगायत व भन्न निकायमा परेका २५ वटा उजुरीहरूको फछर्यौट गरिएको ।
- सूचना मुल्य सुचीको परिमार्जन १ वटामा ।
- प्राप्त सूचना तथा कागजपत्रको आधारमा छनौट गरी PCA कार्यालयमा PCA गर्न लेखी पठाएको संख्या ३६४ वटा ।
- भन्सार नाका परिवर्तनको ला ग ४८५ वटा कारोवारहरूलाई स्वीकृती प्रदान गरिएको ।
- वस्तु वर्गीकरणको ला ग भन्सार कार्यालयहरूवाट अनुरोध भई आएको ५ वटा वस्तुहरूको वर्गीकरण गरिएको ।
- २०७२ श्रावण दे ख असोज सम्म रु ८३५१३०००।- वेरुजु फछर्यौट गरिएको ।
- WAN अन्तर्गत प्रत्यक्ष अनुगमनवाट दे खएका कै फयतहरूको सच्चयाउन लगाएको कारणवाट थप प्राप्त राजस्व रु. ३५०२५०८।-
- मूल्यांकन सम्बन्धी मूल्यांकन व्यवस्थापन गोष्ठी सम्पन्न भएको ।
- भन्सार ऐन २०६४ को दफा ९ वमोजिम ३५८ वटा consignment हरुमा कुटनैतिक सु वधा प्रदान गरिएको ।
- भन्सार ऐन २०६४ को दफा ९ वमोजिम ४५६ वटा consignment हरुमा महसुल सु वधा प्रदान गरिएको ।
- भन्सार ऐन २०६४ को दफा ९ वमोजिम व भन्न आयोजनाहरूको ३८ वटा consignment का ला ग छुट सु वधा प्रदान गरिएको ।
- वस्तुहरूको प्रयोगशाला परीक्षण संख्या तथा वर्गीकरण समेत ४०९ वटा ।
- भन्सार कार्यालयहरूलाई कार्यमूलक प्रणाली (Functional System) अनुरूप संचालन प्रारम्भ गरिएको ।
- जिन्सी निरीक्षणको ला ग टोली गठन गरिएको ।

- भन्सार ऐन तथा नियमावली छपाई गरी वतरण गरिएको ।
- भन्सार कार्यालयको ला ग सल खरिद गर्न टेण्डर आव्हान गरिएको ।
- आ.व. २०७७/७८ को कार्य सम्पादन मूल्यांकन फारम (रा.प. द्धतीय) को सुपरीवेक्षकको मूल्यांकन गरी अर्थ मन्त्रालयमा पठाईएको ।
- राजस्व प्रशासन ता लम केन्द्रद्वारा मति २०७२/०५/०१ दे ख सञ्चालन हुने सहायक स्तरीय सेवाका लन ता लममा ना.सु. तथा खरिदार सरहको ४९ जनाको नाम छनौट गरी ता लममा पठाईएको ।
- आ र्थक ऐन, २०७२ ले गरेका परिवर्तन समेत समावेश गरी भन्सार ऐन तथा नियम संगालो प्रकाशन गरिएको ।
- आ र्थक ऐन, २०७७ को दफा १८ वमोजिम पटके रुपमा व भन्न वस्तुहरुमा दिइएको महसुल छुटको ववरण प्राप्त भए सम्मको अद्याव धक गरिएको ।
- अर्थ मन्त्रालयवाट स्वीकृत व भन्न आयोजनाहरुको माष्टर लष्ट अनुसार दिइएको छुटको ववरण अद्याव धक गरिरहेको ।
- आ.व. २०७७/७८ मा आयात तथा निर्यात भएका मालवस्तु सम्बन्धी तथ्यांक प्रकाशन सार्वजनिकीकरण गरिएको ।
- भन्सार वभाग तथा अन्तरगत कार्यालयहरुको वा र्षक कार्ययोजना २०७२/७३ को प्रकाशन गरिएको ।
- SESEC उपक्षेत्रीय योजना अन्तर्गत निकासी पैठारी हुने कागजातहरुको आदान प्रदान गर्ने सम्बन्धी आयोजनाको कार्यान्वयन गर्न भारत तथा बंगलादेशवाट नेपालमा पैठारी हुने ३ वटा मालवस्तुहरुको पहिचान गरी मेची भन्सार कार्यालयलाई लेखी पठाईएको ।
- MRP सम्बन्धमा अघिल्लो महिना भएको वैठक अन्तरकृया पश्चात अध्ययन प्रतिवेदन वुझाउने उ.म.नि. श्री दामोदर रेग्मीको अध्यक्षतमा कार्यदल गठन गरिएको ।
- आ र्थक ऐन, २०७२ ले गरेका परिवर्तन समेत समावेश गरी भन्सार महसुल दरवन्दी नेपाली, अंग्रेजी र एकीकृत भन्सार महसुल दरवन्दी प्रकाशन गर्न पठाईएको ।
- आ र्थक ऐन, २०७७ को दफा १८ वमोजिम पटके रुपमा व भन्न वस्तुहरुमा दिइएको महसुल छुटको ववरण प्राप्त भए सम्मको अद्याव धक गरिएको ।
- अर्थ मन्त्रालयवाट स्वीकृत व भन्न आयोजनाहरुको माष्टर लष्ट (Master List) अनुसार दिइएको छुटको ववरण अद्याव धक गरिरहेको ।
- व भन्न माध्यम (सेवाग्राही स्वयं उपस्थिति, ट लफोन सम्पर्क र ईमेल) वाट जम्मा १२१३ जना सेवाग्राहीवाट सो धएका मुख्य मुख्य प्रश्नहरुको जवाफ प्रदान गरिएको ।
- २०७२ भाद्र १० र ११ गते भन्सार व्यवस्थापन गोष्ठी सम्पन्न भएको ।

- भारत (लोकल) र तेस्रो मुलुकवाट पैठारी हुने मालवस्तुहरूको सूचना मूल्य परिमार्जन गरी कार्यान्वयनको लागे भन्सार कार्यालयहरूलाई लेख पठाईएको ।
- आ.व. २०७२/०७३ को लागे सबै मूल भन्सार कार्यालयहरूलाई PCA लक्ष्य संख्या र राजस्व लक्ष्य तोकै कार्यान्वयनको लागे पठाईएको ।
- राष्ट्रिय भन्सार व्यापार सहजीकरण समितिको बैठक २०७२ भाद्र २८ गते भन्सार वभागको सभाहलमा सम्पन्न ।
- पूँजीगत खर्च प्रभावकारी बनाउन वार्षिक वजेटको पूँजीगत कार्यक्रम कार्यान्वयन गर्ने सम्बन्धी मार्गनिर्देशन स्वीकृत गरी कार्यालयहरूलाई कार्यान्वयन गर्ने कार्यालयहरूलाई लेखी पठाईएको ।
- SESEC उपक्षेत्रीय योजना अन्तर्गत निकासी पैठारी हुने कागजातहरूको आदान प्रदान गर्ने सम्बन्धी आयोजनाको कार्यान्वयन गर्ने नेपालवाट भारतमा निकासी हुने ३ वटा मालवस्तुहरूको सूची ADB मार्फत प्राप्त हुन आएकोले मेची भन्सार कार्यालयलाई लेखी पठाईएको ।
- अर्थ मन्त्रालयवाट सरुवा भै आएका व भन्न तहका कर्मचारीहरू र वभाग र अन्तर्गत कार्यालयहरूमा कार्यरत ५३८ जना कर्मचारीहरूको सरुवा/पदस्थापन गरिएको ।
- अधकृतस्तरका कर्मचारीहरूको प्राप्त का.स.मु. सुपरिवेक्षण र पुनरावलोकन गरी समितिको मूल्यांकनको लागे अर्थ मन्त्रालयमा पठाएको ।
- प्रशासन शाखामा प्राप्त सम्पत्ति ववरण निजामति कतावखानामा दर्ताको लागे पठाईएको ।
- परिवर्तन व्यवस्थापन युनिट (Change management Unit) गठन गरिएको ।
- वभागमा **Power Back Up** को लागे Solar System जडान गरिएको ।
- तलवी प्रतिवेदन पास गर्ने निजामति कतावखाना पठाईएको ।
- भन्सार वभाग तथा भन्सार कार्यालयहरूको वार्षिक कार्ययोजना २०७३/०७४ को प्रकाशन र वतरण गरिएको ।
- भन्सार वभागको वार्षिक कार्ययोजनाको प्रथम तीन महिनाको प्रगति समीक्षा बैठक सम्पन्न गरिएको ।
- व्यापार सहजीकरणको बैठक सम्पन्न गरिएको ।
- संशोधन क्योटो अ भसन्धीको सामान्य अनुसूची नेपाली अनुवाद गरिएको ।
- SASEC Customs Subgroup ले पहिचान गरेका राष्ट्रिय कार्ययोजना र उपक्षेत्रीय कार्ययोजना सम्बन्धमा ADB संग छलफल गरी अन्तिम रूप दिईएको ।
- एकीकृत महसुल दर पुस्तक तयार गरी भन्सार वभागको वेभसाइटमा राखेको ।

- भन्सार ऐन, नियम संग्रह (संशोधन सहित) को प्रकाशन गरिएको ।
- वभागमा सरुवा भै आएका व भन्न तहका कर्मचारीहरूको पदस्थापन गरी शाखा तो कएको ।
- वभागमा पदस्थापन भएका निर्देशकहरूलाई अ धकार प्रत्यायोजन गरिएको ।
- भन्सार वभाग र अन्तर्गत कार्यालयमा पदस्थापन भएका नव आगन्तुक कम्प्युटर अपरेटरहरूलाई ASYCUDA ता लम दिईएको ।
- प्रमुख भन्सार अ धकृत रिक्त भएका कार्यालयहरूमा कार्यालय प्रमुख भै कार्य गर्ने र मुद्दा हेर्ने अ धकार प्रदान गरिएको ।
- आ.व. २०७१/०७२ को आश्विन महिनासम्ममा जम्मा परेका ६ वटा उजुरीहरू (हेलो सरकार समेत) को कारवाही अगा ड बढाइएको ।
- मूल्यांकन तथा व्यवस्थापन गोष्ठीमा प्रस्ताव गरिने सुझाव संकलनको ला ग नीजि क्षेत्र लगायत सम्पूर्ण भन्सार कार्यालयहरूमा पत्राचार गरिएको ।

(च) सूचना अ धकारीको नाम र पद:- सूर्यप्रसाद सेडाई, निर्देशक

(छ) ऐन, नियम, वनियम र निर्देशकाहरूको सूची:-

ऐनहरूको सूची:

- भन्सार ऐन, २०६४
- सालवसाली आ र्थक ऐनहरू
- वदेशी वनियम निय मत गर्ने ऐन, २०१९
- सार्वजनिक खरिद ऐन, २०६३
- करार ऐन, २०५६
- निकासी पैठारी नियन्त्रण ऐन, २०१३
- राजस्व चुहावट नियन्त्रण ऐन, २०५२
- मू.अ.कर ऐन, २०५२
- अन्तःशुल्क ऐन, २०५८
- वातावरण संरक्षण ऐन, २०५३

नियमहरूको सूची:

- भन्सार नियमावली, २०६४
- वदेशी वनिमय नियमहरू, २०२०
- सार्वजनिक खरिद नियमावली, २०६४
- निकासी पैठारी नियमहरू २०३४
- राजस्व चुहावट (अनुगमन तथा नियन्त्रण) नियमावली २०७०
- मू.अ.कर नियमावली २०५३
- अन्तःशुल्क नियमावली २०५९

वनियम, निर्देशका वा आदेशहरूको सूची:

- जाँचपास पछिको परीक्षण कार्य व ध २०७२
- न्यून वजकीकरणको सामान खरिद गर्ने निर्देशका, २०६६
- कर्मचारी सरुवा निर्देशका २०७५
- भन्सार मूल्यांकन निर्देशका २०६८
- भन्सार कार्य व ध, २०६७
- भन्सार कार्यालयवाट जाँचपास भएका मालवस्तुहरू सीलबन्दी कन्टेनरवाट ढुवानी गर्ने र ढुवानी साधन पैठारी गर्ने प्रकृया सम्बन्धी कार्य व ध, २०७५
- नीजि गुण्टा झट्टी भारी सम्बन्धी सूचना २०७५
- निकासी पैठारी सम्बन्धी वाणज्य तथा आपूर्ति मन्त्रालयको नेपाल राजपत्रमा मिति २०६६/०७/१६ मा प्रकाशित सूचना ।
- भन्सार वभागको प्रयोगशालाको संक्षिप्त कार्य व ध - २०७५
- UN Convention against Tariff in Narcotic Drugs and Psychotropic substances, 1998.
- Single Convention on Narcotics Drugs, 1961
- Convention on International Trade in Endangered Species of Wild Fauna and Flora (CITES)
- WCO GATT Valuation Guidelines
- WCC SAFE Framework Guidelines
- WCC PCA Guidelines Volume I
- WCC PCA Guidelines Volume II

- WCO HS Classification and Nomenclature
- परिपत्र संग्रह

(ज) आम्दानी खर्च तथा आर्थिक कारोवार सम्बन्धी अद्यावधक ववरण:-

	निकासा	खर्च
श्रावण दे ख असोज महिनासम्म चालु तर्फ	रु. २०४०१७७७।८२	रु. २०४०१७७७।८२
श्रावण दे ख असोज महिनासम्म पुंजीगत तर्फ	रु. ११७५३९७।००	रु. ११७५३९७।००
श्रावण दे ख असोज महिनासम्म कूल राजस्व आम्दानी	रु. ३१४९४६२५०००।००	

(वभाग अन्तर्गत कार्यालयहरुको अ भलेख अनुसार)